

Цього тижня ми відзначали 25-річчя Збройних Сил України. Проте, скільки нашій армії років і коли саме нам святкувати день Збройних Сил, думаю, що це питання ще постане на порядку денному становлення держави Україна. Бо, як сьогодні кажуть, справжня Українська армія створилася у 2014-му, коли прийшла російська агресія. І у витоках її стояли добровольці, які з Майдану поїхали на Схід.

Сьогодні хочу, щоб наш читач ближче ознайомився з одним із них. Андрій Гергерт або, як його називають побратими, - друг Червень. Постать далеко неординарна. Сьогодні це практично права рука Яроша, командир 8-го батальйону «Аратта» української добровольчої армії, ніким поки не визнаної. Однак саме ці хлопці стоять на передових рубежах війни на Сході.

Андрій Гергерт став відомим на Жидачівщині під час виборів до Верховної Ради у 2014 році. Вже тоді він був на сході в лавах Правого сектора, яким тоді страшили всіх, і привозив до Жидачева самого Яроша. У свій час на моє запитання, що той робитиме, коли не пройде в Раду, відповідь була - піду знову на фронт. Так і сталося. А як воно все було з самого початку? Саме про це і ще про багато цікавих фактів, які ще колись будуть досліджувати історики і дослідники, у нашому великому і відвертому інтерв'ю з Андрієм Гергертом, якому напередодні Президент вручив орден Богдана Хмельницького.

- 1 грудня 2013 року дивлюсь телевизор і бачу, як у Києві «беркут» б'є студентів. Телефоную до друзів, вони до мене, і у всіх одне запитання: що це таке?.. Через три дні у Львові здибаюся з одним побитим студентом: голова мало не розкраяна надвоє, на лиці живого місця не видно, а в очах запитання: за що вони з нами так?.. А через день до мене зателефонував Сашко Білий (Олександр Музичко).

- Як кажуть, з цього місця докладніше. Звідки ти знаєш чи, вірніше, знав Сашка Білого?

- У 1999-2001 я був членом УНСО. Там ми і познайомились.

- Хто тебе туди «затягнув»?

- Я сам прийшов. Після служби в армії повернувся до себе в село в Миколаївському районі, почав шукати, що робити, чим займатися. Шукав у Львові роботу і випадково побачив групу людей у формі, познайомився з хлопцями. Розпитав, хто вони. Слово за словом, виявилось, що УНА-УНСО, націоналісти, і це було моє по духу. Ми почали співпрацювати. Мені цікава була участь у вишкільних таборах з інструкторами. Там були легендарні особи, які брали участь у чеченській війні, грузинській війні. Саме тут у 2000 році я познайомився з Білим. У 2001 році поїхав в Крим і залишився там на 10 років. Займався бізнесом.

- Повернемося до Майдану. Як ти там опинився і зблизився з «Правим сектором» і Ярошем?

- Є у Жидачівському районі УНСОвець Стас. Саме від нього я почув, що «Білий» закликає всіх на Майдан. Від Білого перші слова були про те, що треба брати до рук зброю. На Майдан я приїхав в грудні сам. Тоді, коли майдан лише зароджувався. Кілька

разів ще приїжджав на пару днів, зокрема виконував окремі накази Білого. Вперше Яроша побачив у телевізорі, де він, виступаючи зі сцени Майдану, сказав: «Ми – сила, «Правий сектор», ми задню не дамо, ми стоїмо тут до загибелі». Біля нього стояв мій знайомий Андрій Марунчак. Я одразу подзвонив Андрію і питаю: хто це з тобою був? Андрій (загинув в Айдарі), товариш мій, 15 років ми знали, бо, як і я, він з Нового Роздолу, сказав: «Це провідник, а у нас створився «Правий сектор», хлопці тренуються, є зброя». Я не вважаю себе активним учасником Майдану, бо у найгарячіші часи мене там не було. Так вийшло. А вже після перемоги, коли Янукович втік, на з'їзді «Правого сектора» я познайомився з Ярошем. УНА-УНСО ввійшло у «Правий сектор», як і «Патріот України» - лідер Білецький, «Білий молот», футбольні фанати, ультраси, «Тризуб» ім. С. Бандери.

- Існує чимало інтерпретацій щодо назви «Правий сектор». Як було насправді і що ти про це знаєш?

- Назву придумали Артем Луцак і Орест Козюбчик (також уже покійний, загинув). Він вийшов на Майдан і сказав: «Всі праві переходять у цей сектор» і показав праворуч. Так і «воскрес» «Правий сектор».

- Війна. Коли вона розпочалася для тебе?

- Я за наказом Білого зібрав біля себе близько 25 людей. У березні 2014 ми поїхали в Крим, повезли першу волонтерську допомогу. З Криму мені хлопці телефонували, що щось робиться не те, людей ловлять, усюди на вулицях сепаратисти кричать «Крим–Росія». 14 березня ми Крим втратили...

- З якою метою ви перебували у Криму?

- Перш за все мені Білим було поставлене завдання мобілізувати кримських татар. Ми все порахували: їх 370 тисяч, 120 тисяч з яких можуть тримати зброю. Але сталося не так. Нині можу чесно сказати: з їхньої, кримсько-татарської, сторони була повна розгубленість, неорганізованість і боягузтво. Я точно знаю, що окремі люди з кримських татар нас здали...

- Ти мав безпосередній стосунок із Чубаровим чи Джамільовим?

- Ми знайомі. Я розмовляв з більш радикально налаштованими по їх мусульманській вірі структурами.

- До цього часу постать Білого сприймається неоднозначно. Одні кажуть про нього як про «відмороженого бандита», інші - як про героя.

- Та він і був неоднозначним. Таке слово є «пацанячий», комунікабельний, дружній, велика дитина. Не тримав дулі в кишені. Що думав про тебе – говорив, потім шкодував, вибачався і знов говорив.

- Який вплив у той час він мав на прийняття рішень?

- Він був куратором «Правого сектора» від Дмитра Яроша по Західній Україні.

- А взагалі, тоді була якась структура?

- Вона якраз вимальовувалася. Бо потенціал людський найбільше був зосереджений на Західній Україні. Ярош йому віддав повноваження набору людей. В той час арештовують політичного лідера УНА-УНСО Карп'юка (ФСБ викрадає в Росію). Ми бачимо, що ситуація жорстка. І тут «гине» Білий... Ярошем було прийнято рішення виїжджати з Києва на передову і робити базу й центр впливу на передовій. Ми розуміли, що нас по одному половлять, постріляють.

- Білий загинув, хто став на його місце?

- Вони до сих пір там ділять УНА-УНСО. Я залишився у «Правому секторі», УНА-УНСО відійшло, створивши свій підрозділ, який зараз на фронті представлений 131 розвідбатом

- Як ти сам потрапив на схід?

- Загинув Білий, я збираю своїх людей, дурю сім'ю, дурю маму і йду. Спочатку на одну із баз під Києвом (на той час її забрали у Курченка). Вишколювалися протягом двох тижнів і приїхали до Яроша на його базу в Покровське на межі Донецької та Дніпровської області вже із зброєю. Я мав машину «дев'ятку», яку поміняв на автомат АК і на обріз у Львові. Купили патронів на 15 тисяч гривень. Попав під команду друга Гатила. Тоді формувався Добровольчий український корпус «Правого сектора», який був представлений двома воюючими і резервними батальйонами, функція яких - набирати добровольців, вишколювати по місцю, працювати з волонтерами.

- Що чи хто стоїть за дискредитацією «Правого сектора»?

- Коли йшла війна, наші хлопці бачили ту всю нечисть, яка відбувалася на фронті: як генерали крали, як політики піарилися, як в державі нічого не змінювалося. Дехто з наших гарячих голів пропонував Ярошу «йти на Київ і брати владу». На що Ярош відповідав: «Так питань немає, ми з допомогою зброї все швидко можемо змінити, але кого приведемо до влади?» Відповіді не було... Тоді і стався «розкол». Ярош сказав: «Ви маєте право йти іншим шляхом, на це ви заслужили, я віддаю вам все, іду з «Правого сектора», хто зі мною?» Ми, два командири батальйонів, які воюють, підняли руки. Так створилася Українська добровольча армія.

- Хто залишився на тому боці?

- Андрій Стемпіцький, Андрій Тарасенко, друг «Летун», друг «Пилипась» - це керівники «Правого сектора» на сьогодні.

- Ти відчуваєш, що ті українці, які сиділи тут, тобі винні за те, що ти був там?

- Абсолютно ні, я проживаю повноцінне, насичене життя. У мене четверо дітей, прекрасна дружина, я реалізуюсь як воїн, людина, яка має можливість захищати свою землю, захищати сім'ю, яку я створив.

- Чи вважаєш, що після всього, що ви зробили для захисту держави, влада має перейти до тих людей, які відстоюють державу?

- Ця країна повинна належати патріотам своєї землі. Сьогодні ключовим є те, чи ти патріот своєї землі чи ні.

- Так, але нерідко за патріотизмом стоїть популізм і невігластво. Який має бути рівень тих людей, які мають приходити до влади?

- Мають бути фахові люди у своїх напрямках, бо виклики, які стоять перед країною, цього вимагають.

- У свій час після Другої світової війни тих, хто приходив із фронту, ставили головами колгоспів, сільських рад. То правильно робилося?

- Десь воно було виправдано, це були люди, які довели свої організаційні здібності, які мали відчуття справедливості, бо ті смерті, на які надивишся, всі ці трагедії навколо тебе постійно присутні. І якщо ти є порядною людиною, то нічого тобі це не переб'є.

- Ти переживаєш за своє життя? Від кого більше ти боїшся кулі: від своїх чи від чужих?

- Так, дуже переживаю за своє життя. Та там все дуже жорстко. 5 днів тому я такий гарно вбраний, Ярош мені сказав їхати в Київ терміново, якраз нагородження мало бути.

Коли він мені подзвонив, я в Широкіному був. Кажу: так, так, провідник, їду. В цей час обстріл, кулі свистять. Пам'ятаю, як я бордував в тому костюмі по болоті. Між волоссям кулі пролетіли, тому це відчуття – страшно.

- За ці роки ти особисто змінився і в чому змінився?

- По здоров'ю в гіршу сторону, по емоційній витривалості - в гіршу сторону, по розумінню місця на землі як чоловік, як людина - в кращу сторону. Я себе знайшов. Я нічого не боюсь, крім Господа Бога, я маю на все відповіді для себе.

- Ти політик, військовий чи ти просто людина?

- Більше військовий, можу виконувати накази. Ярош, як провідник, скаже йти в атаку – ми йдемо в атаку, скаже йти в політику – теж підемо. Ярош скаже, що нападаємо на Росію – ми переходимо кордон і нападаємо на Росію. Ярош скаже: ти їдеш в Крим підірвати там щось – я це зроблю.

- У певний час ходили розмови про підпорядкування ваших структур СБУ?

- Я на той час, якби став керівником одного з підрозділів СБУ, був би підпорядкований Ярошу, і вони це зрозуміли по моему психотипу, перевіривши по всіх індикаторах, на всіх детекторах, я пройшов поліграф, я пройшов всі психічні тести і десь бачив, що це зіграло роль.

- Які стосунки Грицака і Яроша?

[REDACTED]